

Nr 295.

Av herr Wehtje, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till främjande av bostadsförsörjningen för budgetåret 1949/50 m. m.

I proposition nr 153 angående anslag till främjande av bostadsförsörjningen framhåller departementschefen, att strävandena att tillgodose bostadsbehovet för försörjningsviktiga industrier enligt hans mening böra underlättas genom vissa jämkningar i villkoren för statliga lån till flerfamiljshus.

Som ett led i dessa strävanden ha flera industriföretag tagit initiativ till bildandet av bostadsrättsföreningar, vilkas lägenheter varit avsedda för de anställda vid företagen i fråga. Bostadsstyrelsen har, såsom framhålles i propositionen, medgivit lån i dylika fall intill 95 % av avkastningsvärdet. I de fall, då industrien subventionerat bostadsföretaget, har bostadsstyrelsen godtagit att i bostadsrättsföreningens stadgar intagits en bestämmelse med innehåll, att bostadsrätten förverkas i och med att bostadsrättsinnehavarens anställning vid vederbörande industri upphör.

»Enligt vad jag erfarit», heter det i departementschefens yttrande, »ha i något fall bestämmelser av angiven innebörd medverkat till att irritation uppstått mellan företaget (bostadsrättsföreningen) och de anställda (bostadsrätthavarna). Med hänsyn härtill och då dylika bestämmelser synas oförenliga med företagens kooperativa karaktär, synes det tveksamt huruvida förevarande typ av bostadsrättsföreningar bör särskilt stödjas av det allmänna.» Belåning av hus, som uppföras av bostadsrättsföreningar med i stadgarna intagna särbestämmelser av nyss angivet slag, bör därför icke längre medgivas, anser departementschefen.

Orsaken till denna inskränkning i industriens möjligheter att lösa den viktiga bostadsfrågan för sina anställda är således dels att förekomsten av sådana villkor i bostadsrättsföreningarnas stadgar enligt departementschefen strider mot dessa föreningars kooperativa karaktär, dels att i »något» fall irritation skulle ha uppstått. Hittills torde endast ett sådant fall vara känt, varför denna del av motiveringen kan betecknas såsom föga välgrundad.

Icke heller motiveringen, att en begränsning av bostadsrätten skulle vara oförenlig med bostadsrättsföreningarnas kooperativa karaktär, kan anses bärande. Utformningen av dessa bostadsrättsföreningars stadgar har tillkommit i fullt samförstånd mellan företagen och berörda fackföreningar, och i lagen om bostadsrättsföreningar är det förutsatt att föreningar med dylika villkor skola kunna bildas. Enligt 47 § punkt 6 skall bostadsrätten

vara förverkad »om bostadsrättshavaren, där stadgarna föreskriva, att medlem skall tillhöra viss sammanslutning eller innehava anställning i visst företag eller uppfylla annat villkor av liknande beskaffenhet, ej längre uppfyller villkoret».

Den av departementschefen föreslagna inskränkningen i lånemöjligheterna innebär i realiteten, att industriföretagen icke längre kunna finna det med sin fördel förenat att subventionera bostadsrättsföreningar i syfte att bereda de anställda bostäder.

På grund av vad sålunda anförts hemställer jag,

att riksdagen vid sin behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 153 måtte uttala, att bostadsrättsförening för anställda inom viss industri bör kunna erhålla lån på samma villkor som allmännyttiga byggnadsföretag, även om i propositionen avsett villkor skulle ha intagits i bostadsrättsföreningens stadgar.

Stockholm den 21 april 1949.

Ernst Wehtje.
